

Husmandslobder rundt hele Landet over, men at det gælder om at samle dem paa de Steder, hvor Husmændene kunne finde det Arbejde, de aldeles nødvendigt maa have for at leve. Det kan vel være, naar man ret faar Vægt op for dette, at man vil sige: Ja, saa kan Opgaven ikke løses, saa maa vi erkende, at med de Vanskeligheder, der i saa Henseende ere til Stede, ere Husmandsbrugene allerede tiltagne saaledes i Antal i en længere Aarrække, at man maa være tilfreds hermed. Jeg kan vel tænke mig, at Kommissionen maatte komme til dette Svar. Det er vel muligt, at den kommer til et andet Svar i den Retning, men at her er en Opgave for Kommissionen, det er sikkert.

Kommer nu Kommissionen til det Svar, at Opgaven med at staffe flere Husløbder haabe kan og bør løses, bliver Spørgsmaalet jo om Maaden, og navnlig ogsaa Spørgsmaalet om, hvorvidt Staten kan forsvare at træde hjælpende til, altsaa, i hvilket Omfang, der kan ydes Statshjælp dertil. Her har man jo i de Forslag, der ere fremkomne i Folketinget, som jeg allerede har nævnt, været inde paa mange forskellige Løsninger, nogle i højeste Grad vidtgaaende, andre af mere moderat Beskaffenhed, men ogsaa her er der en Opgave, som i høj Grad egner sig til at forelægges for denne Kommission, navnlig ogsaa for at den selv kan bedømme, hvilke Vanskeligheder det medfører at løse denne Opgave. Man maa imidlertid ikke af de Udtalelser, jeg her er fremkommen med, drage den Slutning, at jeg ser stort paa Kommissionens Opgave, tværtimod, jeg tror, at Kommissionen, naar den arbejder med redelig Vilje — og derom er der jo ingen Tvivl — paa at løse Formaalet for den, vil kunne udrette meget godt, og der er ogsaa for mit Bedkommende Haab om, at den vil kunne naa dertil, at vi virkelig kunne faa Regler, efter hvilke Staten kan træde hjælpende til i passende Omfang for at staffe Landarbejderne Husløbder.

Som jeg har nævnt, er Kommissionens Opgave i § 2 begrænset til det af mig angivne Formaal, og jeg kan slet ikke gaa med til, at man skulde udvide dette Formaal til i det hele taget at angaa en Undersøgelse af Landarbejdernes Stilling og en Løsning af Spørgsmaalet om, hvorledes Landarbejdernes Stilling i det hele taget kunde forbedres. Derved vilde man søres meget for vidt, og jeg er fuldstændig enig med, hvad den ærede sidste Taler fremhævede, at Kommissionens Magt netop ligger i Begrænsningen af dens Opgave. Jeg skal altsaa meget fraraade, at man kommer ind paa at søge Opgaven for Kommissionen udvidet.

Med Hensyn til Kommissionens Sammensætning skal jeg minde om, at det har voldet nogle Vanskeligheder at komme til Enighed derom i Folketinget, til Enighed ogsaa mellem Regeringen og Folketinget. Jeg vil derfor meget anbefale, at man fastholder den Sammensætning, som nu er vedtaget af Folketinget, og ikke søger at genoptage Forhandlingen om dette Spørgsmaal her i det høje Ting. Med disse Ord skal jeg anbefale Lovforslaget.

Sørensen: Jeg tror, at det foreliggende Lovforslag vil blive hjulpet med Glæde rundt om i Landet. Der har i de senere Tider, navnlig under de vanskelige Forhold i Landbruget, rundt om hævet sig mange spredte Røster om at faa Hjælp til Landbrugets Optrædelse. Disse Røster og Forlangender have været af en meget forskellige Art og spredt Natur, og der er intet Steds paavist Midler til at kunne hjælpe ud over Forslag af rent foreløbig Natur. Kunde der derfor blive nedsat en Kommission, som Meningen jo er med Lovforslaget, til, om end paa et begrænset Omraade, at bringe nyttige Reformers frem og virkelig at faa de Mangler afhjulpede, som maa siges at være til Stede, vilde der, tror jeg, være opnaaet et stort Gode. Jeg kan derfor fuldt ud anbefale, at denne Kommission bliver nedsat. Med Hensyn til Kommissionens Opgave maa jeg ligesom den ærede Landstingsmand for 8de Kreds (Breinholt) — den højtærede Minister har nys nævnt det samme — anse det for en Fordel ved Lovforslaget, at det begrænser Kommissionens Arbejde saa stærkt, som det gør. Der er saa vide Felter paa Landbrugets Omraade at spænde ud over, at dersom Kommissionen skulde komme til at brede sig endogsaa blot over enkelte af dem, vilde dens Arbejde blive af et saadant Omfang og maaste tage saa lang Tid, at man kom til at vente alt for længe paa et Resultat. Derfor anser jeg det, som sagt, for en Fordel, at Kommissionens Opgave er begrænset til de to Hovedspørgsmaal. Jeg anbefaler altsaa Lovforslagets Fremme. Med Hensyn til de enkelte Paragraffer skal jeg være enig i, hvad der ogsaa er udtalt af flere ærede Talere, at man saa vidt muligt holder sig til Loven, som den foreligger her, baade med Hensyn til Kommissionens Sammensætning og ligeledes med Hensyn til dens Opgave, som jeg nys nævnedes, og vedtager Lovforslaget saa nær, som muligt i uforandret Skikkelse.

Rindsen: Maa jeg bede om Ordet for en kort Bemærkning.